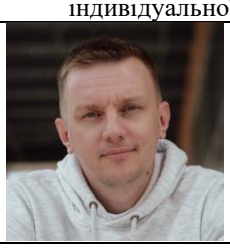
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОПП «Менеджмент»

ІСТОРІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Спеціальність: 073 «Менеджмент»
Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Освітньо-професійний ступінь:	Фаховий молодший бакалавр		
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	Обов'язкова освітня компонента освітньо-професійної програми «Менеджмент»		
Мова викладання:	українська		
Курс, семестр	Другий курс 3 семестр		
Семестровий контроль	екзамен		
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	Обсяг дисципліни 4 кредитів/120 годин		
Аудиторні заняття, годин:	Всього	Лекції	Практичні
денна форма:	46	24	22
заочна форма:	-	-	-
Самостійна робота, годин:	Денна форма – 74	Заочна форма –	
Мета курсу	формування у здобувачів системного розуміння історичної логіки становлення і розвитку менеджменту, еволюції управлінських ідей, шкіл, концепцій та підходів, а також здатності критично аналізувати історичний досвід управління й визначати його значення для сучасної професійної діяльності менеджера.		
Завдання курсу	– розкриття історичних передумов виникнення управлінської діяльності та менеджменту як самостійної галузі знань; – вивчення особливостей управлінської думки та практики в різні історичні періоди; – характеристика основних шкіл і напрямів менеджменту та внеску їх представників; – аналіз процесу формування функцій, принципів, методів і організаційних підходів до управління; – виявлення взаємозв'язків між соціально-економічними змінами та розвитком управлінських концепцій; – формування навичок порівняльного та критичного аналізу управлінських теорій; – розвиток умінь здійснювати пошук, опрацювання, систематизацію та аналіз інформації з історії управлінської думки; – визначення можливостей використання історичного управлінського досвіду для розуміння сучасних проблем менеджменту.		
Компетентності	**ЗК 2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. **ЗК 7.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел **СК 3.** Здатність застосовувати знання теорії і практики менеджменту для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності.		
Результати навчання	**РН 10.** Демонструвати навички самостійної роботи, критики і самокритики, відкритості до нових знань. (Забезпечується через ЗК 2, ЗК 7, СК 3) **РН 11.** Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації у професійній діяльності. (Забезпечується через ЗК 7, СК 3).		

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	Оцінювання знань здобувачів з дисципліни «Історія менеджменту» здійснюється за 100-бальною шкалою. Сума балів складається зі стартової складової (60 балів за роботу в семестрі) та екзаменаційної складової (40 балів). 1. Оцінювання роботи на семінарських заняттях (макс. 20 балів) За роботу на 10 практичних (семінарських) заняттях здобувач може отримати максимально 20 балів — по 2 бали за кожне заняття. 2. Оцінювання самостійної роботи. За виконання завдань самостійної роботи здобувач може отримати максимально 10 балів. Кожна з 10 тем самостійної роботи оцінюється максимально в 1 бал. 3. Критерії оцінювання індивідуального завдання Максимальна кількість балів за виконання та захист ІНДЗ – 10 балів. 4. Критерії оцінювання модульного контролю (МКР) Модульна контрольна робота проводиться після завершення вивчення тем 1–10 та оцінюється максимально у 20 балів. 5. Критерії оцінювання екзамену. Екзамен є формою підсумкового семестрового контролю та оцінюється максимально у 40 балів. Мінімальна кількість балів за екзамен становить 25 балів. 6. Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності (заохочувальні бали). Додаткові бали можуть нараховуватися: – за рішенням циклової комісії— за активну науково-дослідну роботу (конференції, гуртки, публікації, олімпіади). – за рішенням викладача — за високу старанність: відсутність пропусків занять, наявність власного рукописного конспекту лекцій, опрацювання додаткового матеріалу та активність на консультаціях. *Примітка: Заохочувальні бали додаються до загального рейтингу, проте підсумкова сума балів за дисципліною не може перевищувати 100 балів, а за стартовою складовою — 60 балів згідно з Положенням про оцінювання.*
Зміст навчальної дисципліни:	**Тема 1. Теоретичні основи курсу**. Предмет, об'єкт та методологія дисципліни. Закономірності розвитку управлінської думки. Основні підходи до періодизації історії менеджменту. **Тема 2. Управління в цивілізаціях Сходу** Особливості державного управління в Давньому Єгипті та Месопотамії. Управлінські ідеї в кодексі Хаммурапі. Соціально-етичні погляди Конфуція на управління в Давньому Китаї. **Тема 3. Європейська практика управління (доіндустріальний період)** Становлення демократичних засад управління в Давній Греції (Сократ, Платон, Арістотель). Римське право як фундамент адміністративного управління. Управління в середньовічних цехах та банківських домах. **Тема 4. Промислова революція.** Перехід від мануфактурного до фабричного виробництва. Внесок Адама Сміта у теорію поділу праці. Гуманістичні експерименти Роберта Оуена та раціоналізація праці Чарльза Беббіджа. **Тема 5. Менеджмент в індустріальній системі** Трансформація організаційних структур в умовах капіталізму. Становлення корпоративного управління. Роль менеджерів-професіоналів у розвитку великих промислових підприємств. **Тема 6. Школа наукового менеджменту**. Фредерік Тейлор та принципи наукової організації праці. Дослідження рухів і часу Ф. та Л. Гілбретів. Графіки планування Г. Ганта та «12 принципів продуктивності» Г. Емерсона. **Тема 7. Адміністративна теорія менеджменту** Розробка універсальних принципів управління Анрі Файолем. Поняття функцій менеджменту. Теорія раціональної бюрократії Макса Вебера: ієрархія, правила та процедури. **Тема 8. Школа людських відносин** Хоторнські експерименти Елтона Мейо та їх результати. Визначення ролі неформальних груп та психологічного клімату в організації. Ідеї Мері Паркер Фоллет щодо конфліктів та влади. **Тема 9. Загальна теорія управління (підходи)** Еволюція біхевіористичного підходу та теорій мотивації. Формування системного, ситуаційного та кількісного підходів у менеджменті другої половини XX століття. **Тема 10. Вітчизняний науковий менеджмент**. Історичні етапи розвитку управлінської думки в Україні. Внесок М. Туган-Барановського у розвиток кооперативного руху. Особливості наукової організації праці у вітчизняній практиці.
Пререквізити	Пререквізити. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях і навичках, сформованих під час опанування освітніх компонентів «Історія та культура України», «Основи економічної теорії», «Вступ до спеціальності Менеджмент», «Основи академічного письма», «Інформатика та комп'ютерна техніка». Вони забезпечують необхідний історико-культурний та економічний контекст, первинне розуміння професії менеджера, а також навички роботи з інформаційними джерелами.
Постреквізити	Постреквізити. Знання з історії управлінської думки створюють теоретичну основу для подальшого вивчення дисциплін «Менеджмент», «Планування та організація діяльності

	підприємства» та інших професійно орієнтованих освітніх компонентів, у межах яких розглядаються сучасні принципи, функції, методи й технології управління.
Інформаційне забезпечення	**Основна література** 1. Менеджмент : підручник / С.Ю.Бірюченко, К.О.Бужимська, І.В.Бурачек та ін. ; під заг. ред. Т.П.Остапчук. – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка». – Житомир: Вид-во «Рута», 2021. – 856 с. 2. Менеджмент : підручник / В.М.Діденко. - К. : Кондор, 2025. - 584 с. 3. Менеджмент: базовий курс (практикум) : навч. посіб. / Ю.Є.Петруня, С.П.Коляда, Н.С.Ковтун, В.Ю.Петруня. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2022. – 140 с. 4. Менеджмент і адміністрування : підручник / О.А.Сидоров, Т.В.Альошина, Н.О.Фісуненко, Е.О.Сидорова. – Дніпро : Арт-Прес, 2023. – 352 с. 5. Менеджмент: Конспект лекцій : навч. посіб. / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: С.О.Пермінова, Т.В.Лазоренко. – К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. - 152 с. 6. Менеджмент організації : підручник / за заг. ред. В.П.Пєткова. - К.: КНТ, 2022. - 488 с. 7. Менеджмент: теорія, практика і мистецтво управління : навч. посіб. / кол. авторів : І.О.Седікова, Н.М.Корсікова, Є.М.Коренман [та ін.]. - Одеса : Одеський національний технологічний університет, 2024. - 473 с. **Додаткова** 8. Сучасний менеджмент у схемах і таблицях. Частина 1 : навч. посіб. / Н.С.Іванова, Н.С.Приймак, І.А.Карабаза, І.В.Шаповалова, Ю.Б.Лижник ; ред. Н.С.Іванова. – Кривий Ріг : Вид.ДонНУЕТ, 2021. – 282 с. 9. Теорії та сучасні концепції управління : курс лекцій / М.І.Копитко. — Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2026. - 193 с. 10. Теорія управління : навч. посіб. / І.А.Грузіна, І.О.Кінас, І.М.Перерва та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 138 с. 11. Цифрова трансформація промислового менеджменту у контексті викликів, можливостей та змін : монографія / за ред. В.Г.Воронкової, Н.Г.Метеленко. - Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. - 592 с. **Інформаційні ресурси** 12. Prometheus : онлайн-платформа відкритих курсів. URL: https://prometheus.org.ua/ 13. Міжнародний бібліотечно-інформаційний центр імені Ярослава Мудрого : [електронний ресурс]. URL: http://library.maup.com.ua/.
Матеріально-технічне забезпечення	Технічне забезпечення: Мультимедійні аудиторії (ноутбук, проектор, екран) для лекцій та презентацій, а також комп'ютерний клас із доступом до Інтернету для практичних і самостійних робіт. Програмне забезпечення: Офісний пакет (MS Word, Excel, PowerPoint). – Методичне забезпечення: Електронний курс у Google Classroom, робоча програма, силабус, інструкційні карти до занять та методичні вказівки для самостійної й індивідуальної роботи
Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)	 **Боденчук Павло Сергійович** викладач кафедри економіка та менеджменту e-mail: menedzmentuk@gmail.com моб. тел. (Viber/Telegram): (067)-744-59-57